

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ПЕРИОДИЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За църковни учреждения др. за година 100 лева и месеца 80 лева. II. За частни лица: а) 50 лева (сжщо годишен и в вестникъ—100 лева, което се отнася за притурката, да се

България: За всички абонати (дети, учители, частни лица и др.) платими на два пжти; за 6 месеца един пжт; за 3 месеца един пжт (абонаментът е само за България). II. Само „Църковен вестникъ“—40 лв. Всичко, което се отнася за притурката, да се плати на Ц. В. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плащане: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всъка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Новият идеал на обединена България. — † Видинският Неофитъ.
2. По-добри условия за животъ на българското работничество. — † Софийският Стефанъ.
3. Упование на Бога. — † Пловдивският Кирилъ.
4. Самоизмама и самоказание. — Ибр.
5. Християнската църква и икономическият редъ. — Св. Симеоновъ.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Бележки и отзиви.
8. Писма и дописки.
9. Официаленъ отдѣлъ.
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
12. Обявления.

† Видинският Неофитъ.

Новият идеал на обединена България.¹⁾

Тритъ чувства въ душата — религиозно, нравствено и национално — всъкога сж били сжщественитъ изворъ на духъ и сила за духовна култура и народностна дълговѣчностъ. Съ създадения писменъ езикъ и съ Христовото учение първитъ български светци-просвѣтители Кирилъ, Методий и Климентъ Охридски вложиха тия чувства въ живота на нашия народъ. А отъ спойката на тия чувства, т. е. отъ вѣрата въ Бога и Христа Спасителя и отъ нравствената и национална здравина, се е създала тогава главната творческа, едновременно и борческа, сила въ народната душа. Подпомаганъ отъ тая сила първиятъ български християнски владѣтель Борисъ I сложи основитъ на българска културна държава. Съ тая сила неговиятъ царственъ синъ Симеонъ Велики разшири и окръгли тая държава и създаде цѣлостна България. И подиръ това вече, съ духа на тая главна творческа и борческа сила, българитъ устоя-

ваха успѣшно срещу толкова врагове, изпитни и злополуки, които ги срѣщаха по пжтя на тѣхното историческо народностно сжществуване.

Следователно, оттогава спазването здравината на тая сила въ душата на народа е станало главно условие за народностното ни пребждване. Знаятъ се стеклитъ се обстоятелства, при които България бѣ връхлетѣна отъ оная безмѣрно голѣма злочестина, която прекжсна за дълго време нейното държавно битие. Безспорно е, че една отъ главнитъ причини за тая страшна разруха бѣ отслабването на националния духъ и нравствената здравостъ. Но това отслабване бѣ засегнало голѣма частъ само отъ разгулнитъ върхове, за сигнала бѣ зародилитъ се свободомислящи интеллигентни хора и сектанти. На народа бѣ напакостено съ това, че се разруши държавата му и се отне свободата му. Въ народната душа, обаче, духътъ на живата вѣра и нравствената здравостъ, завещанъ преди вѣкове и много пжти подчертаванъ, се запази въ цѣлостъ. Всѣка страница отъ историята на петвѣковното робство свидетелствува за това.

Особено поучителна е началната страница отъ тая история, въ която се описва трогателната сцена станала край Търново. Подиръ дълга и отчаяна борба България пада подъ меча на агарнитъ. Царътъ е убитъ нѣкъде въ планинитъ въ последно сражение съ врага. Българскиятъ народъ е поробенъ. Въ Търново сж събрани неговитъ боляри и първенци. Повечето отъ тѣхъ биватъ избити по най-варварски начинъ; другитъ сж осждени на заточение и потурчване. Осжденъ е на заточение и великиятъ патриархъ Евтимий. Многохиляденъ народъ, отъ града и провинцията, е събранъ край Търново да изпрати своя любимъ народенъ архипастиръ. И ето той, воденъ подъ военна стража, пристига. Събраниятъ народъ колѣнчи за благословия. Това е тжжната и трогателна минута. Изведнажъ избухватъ сърдцераздирателни плачове, отчаяни вопли и ридания, които изпълнятъ цѣлото въздушно пространство около Търново. Плачеше осиротяващето паство, проливаше горчиви сълзи и духовно обезглавениятъ народъ. Срѣдъ силнитъ вопли и ридания се чуватъ отчаяни гласове: „татко, татко, кому ни оставяшъ?“ Просълзенъ, патриархътъ вдигна ръка къмъ небето. Настава мъртва тишина. — „Оставямъ ви на Св. Троица, — отговаря той, — Тя ще ви закриля и помага чрезъ силата на вѣ-

¹⁾ Извлѣчение отъ речъта, която Високопреосвещенный митрополитъ Неофитъ е говорилъ въ околийското събрание на свещеницитъ и учителитъ народни отъ Видинска околия.

рата въ Бога! И неумолимата агарянска военна стража подкарва голѣмия духовенъ вождъ къмъ югъ, на заточение.

Паметенъ е останалъ, и ще остане, въ душата на народа ни тоя свещенъ заветъ отъ най-великия носителъ на цѣлостния български творчески духъ, какъвто е билъ патриархъ Евтимий. Смисльтъ на тоя заветъ е ясенъ. Злополуката е безмѣрно голѣма. Но щомъ въ душата на народа се запази живиятъ духъ на вѣрата и нравствената здравина, Св. Троица винаги ще му помага и мощно закриля. Чрезъ вѣрата въ Бога и нравствената здравостъ идва силата на националния духъ, който ще надделява на всички сполетѣли народа злочестини и ще упазва неговото народностно битие. Тоя духъ ще подкрепя борбата за възстановяване свободата и величието на любимата Родина.

Презъ мрачното многовѣковно робство, народътъ ни никога не забрави тоя свещенъ заветъ. Изгубили държава, свобода, независимостъ, изгубили всички културни институти и лишени отъ елементарни човѣшки правдини, въ своята неизмѣрима скръбъ и неволя, българитѣ дълги столѣтия намираха утеха и подхранваха надежда за по-добро бждеще само подъ сводоветѣ на своитѣ храмове. Тукъ тѣ на роденъ езикъ слушаха словото Божие, възпламеняваха вѣрата си въ Бога, засилваха нравствената си мощъ и заедно съ това заякчаваха своя националенъ духъ, проявенъ съ особена сила подиръ паметния зовъ на великия родолюбецъ *отца Паисия Хилендарски*. Тукъ, въ църковнитѣ и монастирски келии, постепенно се възстанови народната ни школа. Въ тая школа идваха даровити младежи, отъ които се създаваха и излъчваха родолюбиви дейци и водачи на народа. Едни отъ тѣхъ, въоръжени съ пушки и ятагани, излизаха въ балкана; други, въоръжени съ перото и правдата, заставаха на стража въ градоветѣ — да се борятъ за народнитѣ права и свободи. Тая работа никакъ не бѣше лесна — изискваше голѣми усилия и жертви. Но, въ изблика на своята вѣра и родолюбие, тѣ рискуваха всичко: здраве, сили, па дори и живота си. *Така тѣ, при помощта и закрилата на Св. Троица*, работиха сполучливо да се извърши великото дѣло на *възраждането*, което бързо бѣ последвано отъ още по-великото — *Освобождението, сиречь, възстановяване свободата и независимостта на частъ отъ народа ни*.

Нова епоха се започна въ живота на свободнитѣ българи. Но тѣ не представляваха нито цѣлостна България, нито цѣлокупния български народъ. Голѣма частъ отъ него бѣ откъсната и остана да робува. При все това, презъ толкова време воденитѣ съ такава упоритостъ борби имаха за резултатъ създаването на една, макаръ и малка, но свободна и независима българска държава. Вѣрно е, че тоя резултатъ се дължи, *преди всичко, на великата саможертва, принесена отъ велика и православна Русия*. Но вѣрно е и това, че и тя стори тая жертва по внушение на живата вѣра и на евангелската любовъ къмъ поробенитѣ православни братя българи. Стори това отъ уважение къмъ силното тѣхно национално и нравствено чувство, което Църквата така грижливо бѣ пазила въ тѣхната душа презъ толкова вѣкове. Явно е, следователно, че и тая велика жертва е принесена *по благодатното внушение на Св. Троица, подъ божествената закрила на*

която великиятъ патриархъ бѣ оставилъ българския народъ.

Културниятъ животъ на народа въ малката свободна българска държава започна своя развой съ небивала бързина. Презъ течение само на половинъ столѣтие нашиятъ народъ, въ просвѣтно, духовно-културно, стопанско и благоустройствено отношение, настигна много по-рано освободенитѣ съседни народи. Упазили въ народната душа живия духъ на вѣрата и национално-нравствената мощъ, едновременно съ културния народенъ растежъ, *бѣ създаденъ идеалътъ за освобождение на останалитѣ въ робство сънародници и за обединение народно, т. е. идеала за цѣлостна България*. И за осъществяване на тоя идеалъ се зароботи съ чутовна енергия. Отъ неговия огненъ духъ еднакво биваха разпалвани и поробени и свободни. Съ една необикновена упоритостъ неотстъпно се преследваше въжделената цель. Нищо не се пожали и всичко се стори да бжде постигната тя. Революционни комитети се организираха, повсемѣстни четнишки групи се създаваха за борба съ потисника, възстания се подигаха, войни се водѣха, безмѣрно жертви се даваха. И народътъ и държавата се излагаха на голѣми рискове при защита на каузата за *свободна и цѣлостна България*.

Нека отбележимъ и печалния фактъ. Въ годинитѣ, когато опияненитѣ отъ мощния творчески духъ на вѣрата и родолюбието се борѣха за създаване на свободна и цѣлокупна България, други правѣха усилия да се насади духътъ на отрицанието и въ нашата Родина света. Заразени отъ тоя духъ на разрушението, интеллигентни млади българи, отрекли се отъ свѣтлия народенъ блѣнъ, открито заработиха за нѣкаква си утопия — тържеството на свѣтовния пролетариатъ! Борбата за свободна и цѣлостна България имъ се видѣ дребна работа! Скръбното бѣше, че тоя духъ на отрицание намѣри мѣсто и въ народното училище — срѣдно и висше. И може би *половината* отъ едно поколѣние излѣзе изъ народната школа изцѣло *охладнѣло* къмъ свѣтлитѣ копнежи и мечти народни. Вѣрно е, че малцина отъ тия интеллигентни младежи оставаха фанатични дейци за тържеството на свѣтовната комуна, но останалитѣ се организираха и си поставяха за цель, преди всичко, да се нанесе въ народната душа поражение върху вѣрата и вѣковния български националенъ и нравственъ духъ. Защото се знае, че подиръ едно подобно поражение лесно идва и обществената разруха. Направиха се чувствителни и дрѣзки опити въ тая насока: съ динамитъ разрушиха Софийската катедрала, извършиха се покушения срещу държавния глава, срещу народни водачи и общественици, па и срещу самата държавна организация; създадоха се вътрешни сътресения и се предизвика едно, сѣдбоносно за народната свобода и независимостъ, морално и национално разложение, съ което се тласкаше държавата къмъ провала.

При все това, обаче, макаръ тия покушения, плодъ на отрицанието и родоизмѣната, да взеха скъпи жертви, здравиятъ и каленъ презъ толкова вѣкове народенъ духъ победи. Просвѣтени държавници смѣло заставаха на родолюбива стража. Потрѣбнитѣ мѣрки срещу злото се взеха о време. Отрицанието и моралната поквара бидоха ограничени; националното съзнание, както и силата на вѣрата и нравствената здравостъ, защи-

тени. Упази се въ чистота и блъсъкъ и народният идеалъ, и борбата за неговото осъществяване продължи, но вече съ мирни срѣдства. Подиръ злощастно сключения миренъ договоръ въ Ньойи, България бѣ блокирана отъ враждебни съседни народи, съюзени срещу нея въ разни съглашения и споразумения. За българския народъ не оставаше друго срѣдство за борба, освенъ по миренъ начинъ да апелира къмъ свѣтовната обществена съвѣсть за право и справедливостъ. Съ тоя начинъ на борба наистина се направиха крачки къмъ целта. Гласове за правото на България започнаха да се издигатъ отъ разни страни.

Въ това време, обаче, свѣтлината на правдата неочаквано огрѣ разпокъсаната ни Родина. Очевидно по Божие благоусмотрение, при разразилитѣ се международни кървави борби за новъ редъ и справедливостъ въ свѣта, обстоятелствата се стекоха за насъ така благополучно, че *вѣжделиянтъ народенъ блънъ съ необикновена скоростъ се осъществи въ цѣлата си пълнота*. Насила поробенитѣ ни сънародници сж освободени и заграбенитѣ хубави български земи: Добруджа, Македония, Тракия и Поморавия, сж възвърнати и приобщени къмъ майката-отечество. Дълголѣтниятъ ни народенъ копнежъ е напълно задоволенъ. Вѣковната народна мечта постигната! Цѣлокупна България е свършенъ фактъ! Радостта на българския народъ никога не е била тъй чиста и възвишена!

И сега, още въ свѣтлитѣ дни на тая радостъ, всѣки добъръ българинъ и българка, всѣки интеллигентенъ български гражданинъ следва да си зададе и отговори на въпроса: следъ като довчерашиятъ идеалъ вече е осъщественъ, сега *какъвъ трѣбва да дѣде утрешниятъ ни народенъ идеалъ?* Задаваме си тоя въпросъ и ние и веднага отговаряме. Нашата обединена и чаровна Родина ни подсказва, че утрешниятъ ни новъ народенъ идеалъ може и трѣбва да бѣде само единъ — *безспиренъ и беззаветенъ стремежъ къмъ духовно-културенъ и национално държавенъ възходъ*. Защото въ тоя възходъ е разковничето за увѣковчаване битието на създадената *цѣлостна България*.

И отсега въ служба на тоя идеалъ трѣбва да се поставятъ всички грижи и всички частни и обществени творчески усилия. Всички трѣбва да заживѣемъ съ мисълъ и дейность за културното и държавно величие на обединената Родина. Всички трѣбва да заработимъ за осъществяване на новия ни утрешенъ идеалъ. По образование и просвѣта, по материална и духовна култура, по социална и стопанска уредба, по икономика и вътрешно благоустройство, а още повече, по възпитание, честность и правдивость, по човѣчность и християнско благородство, българскиятъ народъ трѣбва да се издигне до оная идеална висота, която да му даде право да заеме едно отъ първитѣ мѣста въ реда на просвѣтенитѣ и културни народи. Къмъ постигането на тая цель трѣбва да бѣде насочена дейността и на всички частни и обществени институти, на всички автономни и държавни учреждения, на всички сдружения и родолюбиви организации. *Цѣлостна, но висококултурна, духовно-нравствено и национално споена България! Това е утрешниятъ ни идеалъ*.

Безспорно е, обаче, че тоя идеалъ по-сигурно ще може да се осъществява чрезъ народ-

ното просвѣщение и чрезъ целесъобразното възпитание на младитѣ поколения. А въ тоя случай сжществената роля се пада на народното училище. При добре нагодена и съответна на утрешния народенъ идеалъ програма, то ще трѣбва да дава на школната младежъ една хармонична и родолюбива просвѣта, върху нравствено-религиозна основа. Въ душата на ученицитѣ тука трѣбва да бждатъ сложени живиятъ духъ на вѣрата и огненитѣ искри на християнската нравственостъ. Духътъ на отрицанието и моралната разруха не бива да намира мѣсто въ народнитѣ ни училища. Въ това отношение, както винаги въ миналото, така и сега, твърде много може да помага родната ни Църква, на която трѣбва да се узакони правото да участвува въ народната школска просвѣта и възпитание. Защото, каквото и да се говори за отношението на вѣрата къмъ науката и човѣшкия напредкъ, нашата историческа истина е на лице: *родната ни Църква е била и си остава свещена съкровищница на религиозния, националния и нравствения духъ, съкровищница на главната творческо-борческа сила*, съ която българскиятъ народъ препобеди враговетѣ на своето народностно сжществуване и възстанови своята свободна и независима държава. Съ помощта само на тая здрава борческа сила и занаятъ ще може да се издига духовно-културно и да се брачи национално-държавното величие на създадената цѣлостна България. Следователно, при образованието и възпитанието на подраствацитѣ млади поколения трѣбва да се стори всичко, щото въ тѣхната душа умѣло да бѣде вложена *силата на вѣрата въ Бога, силата на нравствената чистота и силата на беззаветното родолюбие*. Защото само така подготвенитѣ утрешни граждани ще бждатъ гаранция, че създадената сега цѣлостна България ще пребѣде въ вѣковетѣ.

† Софийский Стефанъ.

По-добри условия за животъ на българското работничество.¹⁾

Голѣмо, бихъ добавилъ, и неизмѣримо за днешния моментъ културно и хуманно тържество ни е събрало тукъ, въ което България подчертава своята жизнена сила и строителна политика. Въ това бурно време, когато отъ много страни ценноститѣ на живота сж поставени на велико изпитание, България, при мъдрото ръководство на своя върховенъ Вождъ, получи отъ Бога благодатъ и сила миролюбиво да види постижението на своя блънъ, да види събрани всички свои чеда подъ една държавна стрѣха и свободно да крачи къмъ възходъ на благоустройственото си дѣло.

Днесъ, както виждаме всички, сме се събрали да положимъ основитѣ на сгради, които да приютятъ трудещитѣ се снаги и да служатъ на идеята за създаване нормални човѣшки условия за благоденственъ животъ на българското работничество. Тази идея е света и божествена, защото тя иде да подчертае добре осъзнатата голѣма и велика грижа за бъл-

¹⁾ Речь, произнесена отъ Високопреосвещенный митрополитъ Стефанъ при полагагане основния камъкъ на работнически жилища въ София, на 12 октомврий 1941 год.

гарския работникъ: да му се дадатъ здравитѣ условия и необходимитѣ удобства, за да може свободно и радостно да твори съ всички свои сили благата за велика и обединена България и да взема живо участие въ нейния животъ, като равноправенъ членъ въ българското държавно обществие.

Бѣше нѣкога време, когато у насъ, примѣрно ще кажа това, се гледаше на българската полиция като на турски жандарми. Полицейскитѣ стражари не се посрещаха като пазители на общественя редъ, а като обикновени пѣждари. Но дойде време, когато българската полиция застана на висотата на своето положение, призната и посрѣщана отъ всички като пазителка на реда и законността въ страната ни, на правото, на мирния животъ и развой на българскитѣ граждани.

Тѣй сѣщо бѣше време, когато у насъ се гледаше на българския работникъ като на хамалиня, като на долно сѣщество, занемарено и изоставено. И не трѣбва да се чудимъ, че при това положение той трѣгна по наклонена плоскостъ; търсейки едно човѣшко отнасяне къмъ себе си, той неволно се отдаваше на крайни идеи. Но, за наша обща радостъ, дойде време, когато българскитѣ работникъ стои вече на равни начала въ грижата на държавата и отсѣкъжде се третира като необходимъ и полезенъ членъ на българското общество, носителъ и изразителъ на творческата народна мощъ, ковачъ на свѣтли народностни сѣдбини и бѣднини.

За да подчертая любовта на родната ни Църква къмъ работничеството, азъ съ радостъ, съ ентузиазъмъ дори, дойдохъ тукъ, за да благословя лично полагането основния камъкъ на постройкитѣ, предназначени за работнически жилища. Въ тоя сѣщи моментъ и на друго мѣсто въ столицата се полага основенъ камъкъ на единъ тѣй сѣщо много полезенъ за родината ни институтъ, но азъ предпочетохъ да дойда тукъ, защото трѣбва да подчертая уважението и любовта къмъ родното ни работничество, въ което наистина убедено виждамъ нерва, движещъ силата, която твори благата на Отецеството. И поради това смирено и благоговѣйно отправихъ гореща молитва къмъ Бога за здравето и благоденствието на българския работникъ.

Преди малко, като разглеждахъ плана за работническитѣ жилища, които ще бѣждатъ построени тукъ, душата ми се изпълни съ възторгъ и свѣтла надежда. Азъ смѣтамъ, че нѣма да бѣде далече денътъ, когато изъ цѣла България ще има хубави жилища за всички български работници, които въ здрави, хигиенични и архитектурно добре построени здания ще почиватъ и ще събиратъ жизнени сили за интензивна и ползотворна работа.

Когато преди време бѣхъ въ Европа и изучавахъ работническия проблемъ, особено въ Амстердамъ (Холандия), да си призная, съ благородна завистъ гледахъ прекраснитѣ работнически жилища въ този градъ и съ тѣга си казвахъ — кога ли и у насъ ще имаме подобни работнически жилища. Ето днесъ ние сме вече на пѣтъ да ги имаме. Нека се радваме, защото нѣщо красиво е замислено да стане и тукъ. Кварталътъ около Захарната фабрика, на който нѣкога се гледаше съ пренебрежение, не следъ много време ще се превърне въ единъ красивъ кътъ отъ нашата хубава столица, където ще намиратъ истинско, свѣтло и хигиенично огнище трудолюбивитѣ български работници, за да има и въ тѣхнитѣ души спокойствие и радостъ, извикващи благодарностъ и вѣрностъ къмъ Бога, Църквата, Царя и Отецеството — за грижитѣ, които се полагатъ за тѣхъ, и за любовта, която имъ се свиде-

телствува като къмъ равнозначещи величини въ градежа на всенародното благо.

Господине Министре, отъ името на родната Църква и отъ свое име искрено Ви поздравлявамъ за тази прекрасна идея да въведете българския работникъ въ свѣтли, хигиенични жилища.

Ние вѣрваме, че всички български граждани достойно ще оценятъ това Ви свѣтло дѣло. Нека тази Ви инициатива се разрастне, осмисли и задълбочи тѣй, че въ съзнанието у всѣки българинъ да нѣма класово различие, а да се почувствуваме всички предъ Бога и Родината равни, така че всѣки българинъ да докаже, че еднакво е полезенъ и нуженъ на своята държава — всѣки, дето е неговото призвание и дето намира приложение неговата сила, при еднакво отъ държавата отнасяне къмъ всички нейни институти и граждани.

Нека въздадемъ синовна благодарностъ на Бога за тази хубава инициатива, която, следъ реализирането ѝ и възрастването ѝ, ще бѣде източникъ на творчество и мощъ.

Господи, ние знаемъ и дълбоко вѣрваме, и затуй високо изповѣдаваме, че безъ Твоята света воля никое дѣло не може да преуспѣе. Затуй Твоятъ смиренъ слуга Те моли да осветишъ тия жилища, на които туряме основата днесъ и където ще намѣратъ подслонъ повече отъ 350 семейства на трудолюбиви и жилави български работници. Благослови, Господи, нашитѣ скромни труженици работници, за да могатъ тѣ здрави, бодри, весели все тѣй предано да творятъ благата за сѣлпата намъ и вѣрна на Тебе България, която да бѣде и пребѣде въ величие и слава. Аминъ.

† Пловдивскій Кирилъ.

Упование на Бога.

„Боже мой, на Тебе се уповавамъ“
(Пс. 24,2).

Животътъ безъ надежди е невъзможенъ. Твърле печаленъ би билъ човѣшкиятъ животъ, ако не бѣ надеждата, която да го подкрепя, да го уравновесява, да го ободрява, да му открива нови хоризонти, да му вдъхва смѣлостъ. Човѣкъ се нуждае отъ надеждата, както отъ въздуха. Остане ли безъ всѣка надежда, за него вече нѣма мѣсто на земята. И все пакъ съ последни усилия той се бори да си създаде нѣкаква надежда, съ загасналъ вече погледъ търси нѣкой слабъ лжчъ на надеждата и съ жадностъ го поглѣща. Безъ надежда животътъ се превръща въ тѣжна пустиня, въ досадно и мжчително поприще, въ безмислено сѣществуване. Подъ лжчитѣ на надеждата животътъ цѣвти, окриля се, осмисля се, става радостенъ.

Вѣрващиятъ човѣкъ никога не губи надеждата си, защото той се надѣва на Бога при всички случаи на своя животъ. Каквото и бедствие да го постигне, какъвто и сѣкрушителенъ ударъ да изпита отъ човѣци или отъ сѣдбата, той не отпада духомъ, а се опира на силната Божия рѣка. Упованието му е на Бога, Който ще го придържи, когато вече е понечилъ да падне, ще го привдигне, когато е падналъ, ще му даде сили да устои срещу всѣко изпитание. За него Богъ е щитъ, който предпазва отъ людска вражда, който сѣкрушава гнѣва, кознитѣ, лукавството и яростта на противникитѣ. Той е крепостъ, въ която всѣкога може да се намѣри безбедно убѣжище.

Вѣрващиятъ човѣкъ не се надѣва на човѣци и на силни въ тоя свѣтъ, т. е. тѣ не сж му единстве-

ната или последната опора. Въ условнитѣ зависимости на нашия животъ той се надѣва на хората, и особено на силнитѣ въ тоя свѣтъ, приема и върши услуги, но крайната му опора е упованието на Бога. Всѣка друга надежда е условна, безусловно е само упованието на Бога.

Самонадѣяността е добро нѣщо, ако я разбираме като противностъ на малодушието, унилостта, безволие. Човѣкъ трѣбва да вѣрва въ себе си и да се надѣва на собственитѣ си сили. Хора, които не се опиратъ на собственитѣ си сили и не се трудятъ сами да си помогнатъ, сж страхливци и бѣгълци отъ живота, отъ дейния животъ на труда и на моралната борба за материално и духовно сществуване.

Въ тоя смисълъ самонадѣяността е добро нѣщо. Премине ли въ безогледна дръзостъ, която не държи смѣтка за нищо и иска нахално да се провере навсѣкжде въ живота, тя се превръща въ отвратителенъ мораленъ недѣгъ. Това е ясно за всѣкиго. Самонадѣяността и дръзкото нахалство обикновено се считатъ за равнозначни понятия.

Но допустимата самонадѣяностъ има граница, поставена отъ самия животъ. Несполукитѣ, изпитанията, ударитѣ въ живота сж много и чести. Не веднажъ личната самонадѣяностъ е упадала, отслабвала, изчезвала. Човѣкъ стига до трагична безпомощностъ, отъ която едва се привдига като отъ тежка болестъ. Не е необходимо да се случи нѣщо извънредно, за да се стигне до такова морално състояние. Въ живота на всѣки човѣкъ има толкова много скрити трагедии, които той не винаги успѣва съ силата си да преодолѣе. Ако не биха били вѣрата, унаследениятъ мораленъ устой и времето, едва ли силитѣ на тоя човѣкъ биха го възсприли отъ нѣкое отчаяно решение.

Какъ би помогнала самонадѣяността на селянина, който оре земята и отъ нея очаква своя хлѣбъ? Тукъ успѣхътъ не зависи отъ хората, отъ тѣхното благо-разположение, съдействие или отъ тѣхната неприязнь, недоброжелателство или вражда. Не зависи само и отъ труда на земеделеца. Необходими сж и благоприятни природни и атмосферни условия, за да се прибере добра жетва. Стрещу бурята въ общественя животъ самонадѣяността все би могла да помогне. Но предъ буреноснитѣ облаци, които грозятъ съ унищожение цѣлия трудъ на земеделеца, самонадѣяността е безсмыслена. Селянинътъ, обаче, е дълбоко сроденъ съ природата и съ една положителна философия на примирение. Тя се дължи на вѣрата му и на упованието на Бога. Придобилъ я е заедно съ вѣрата си и чрезъ труда е израстналъ въ нея. Никой повече отъ него не е уплтенъ отъ самия животъ да разчита на себе си, на силитѣ си и на труда си, но въ сжщото време никой повече отъ него не възлага упованието си въ Божията сила и въ Неговата помощъ.

Упованието на Бога е такова примирение съ несполукитѣ, бедитѣ и трудноститѣ на живота, при което не се достига до угнетеностъ, отчаяние и упадъкъ на моралнитѣ сили, на волята за борба и за животъ. То не е едно примирение въ безсилие, а мъдро отношение къмъ живота, който е неспирна върволица отъ добро и лошо, повече отъ лошо, отколкото отъ добро. Упованието на Бога е изворъ на сили, една постоянна възбуда на личнитѣ сили за упорито превъзможване на трудноститѣ, за преодоляване на изпитанията и за побеждаване на изкушенията въ борбата. То е постояненъ потикъ на волята.

Наистина, могща опора е Богъ за вѣрващия човѣкъ. Той е опора не само при беди и трудности, но и при сполука и радостъ. Вѣрващитѣ хора се надѣватъ на Бога и при успѣхи. Обикновено човѣкъ

става много самонадѣянъ, когато съ труда и способноститѣ си или поради благоприятно стечение на обстоятелствата постигне нѣкой голѣмъ успѣхъ и нареди живота си добре. Струва му се, че той е единствениятъ ковачъ на сждбата си, че никаква чужда помощъ, пѣкъ било и Божията, не сж му потрѣбни. Самонадѣянъ и гордъ е въ такъвъ случай човѣкъ. Той се самозабравя. А самозабравата е начало на гибелта. Никой не стои така близо до пропастьта на провалата, както самозабравилитѣ се.

Наопаки, вѣрващиятъ човѣкъ винаги се надѣва на Бога, търси Божията помощъ, за да се задържи и при благополучие, защото знае, че човѣшката сила не винаги е достатъчна да запази успѣхитѣ и благополучието. Той не се самозабравя, защото не забравя Бога. Затова е благоразуменъ, а не суетенъ и надмененъ.

* * *
*На Тебе се уповаваха отцитѣ ни;
уповаваха се, и Ти ги избавяше*
(Пс. 21,5).

Както човѣкътъ, така и народитѣ се нуждаятъ отъ здрава опора въ живота. Уповавайки се на Бога, тѣ иматъ опора, която ще ги предпази отъ опасноститѣ както на изпитанията и страданията, така и на благополучието и успѣхитѣ. Тежко на оня народъ, който е останалъ безъ надежда въ Бога! Кой би могълъ да предпази отъ униние и отчаяние при крушение, ако не е надеждата въ Божията помощъ? Тая надежда остава поиѣкога единственото убѣжище, единствена опора. Това знаемъ и отъ робското минало на нашия народъ, когато, чрезъ упованието на Бога, народътъ ни е понасялъ гнета на чуждото иго, очаквайки Богъ да му помогне. Отъ това упование, което никой не е могълъ да му отнеме и което оставало недосегаемо за поробителя, той е черпѣлъ сили.

Народъ, който е останалъ безъ други надежди, чрезъ вѣрата си въ Бога, запазва упованието си въ Неговата подкрепа. Дали е така? Това най-добре може да се види и почувствува срѣдъ народи, които сж изгубили своята свобода. Такива народи насочватъ сърдцата си къмъ Бога и чрезъ упованието си въ Неговата помощъ усилватъ волята си за национална съпротива и издържливостъ. На силата на завоевателя тѣ противопоставятъ единственото, което иматъ — надеждата си въ Бога. А то не е малко, макаръ и да се струва съвсемъ илюзорно предъ силата на оржието и на властта. Който, обаче, е ималъ възможностъ да разбере правилно, какво представлява за единъ поробенъ народъ надеждата въ Бога, за него не е останала скрита силата, съ която тая надежда въоръжава народа.

Така е и при голѣма национална несрета, каквато нашиятъ народъ изживѣ следъ миналата голѣма война. Надеждата въ Бога предпазва народа отъ отчаяние и му възвръща силитѣ да работи за своето национално и държавно възстановяване.

Но не по-малко е необходимо упованието на Бога въ време на национална сполука. Както отдѣлния човѣкъ, така и народитѣ лесно могатъ да си внушатъ, че тѣхната сила е съвсемъ достатъчна, за да уредятъ живота си щастливо. Отъ такава национална самонадѣяностъ бързо се стига до национална надменностъ и самозабрава. Тежка е участъта на народи, които се самозабравятъ. Тѣ занемаряватъ вѣрата си и живѣятъ подъ хипноза на своята действителна или въображаема сила, считайки я за предостатъчна да имъ обезпечи придобивкитѣ и забравяйки, че въ историческото време всѣка сила е относителна. Така тѣ полека-лека разпиляватъ моралнитѣ си сили, безъ

който не биха могли да издържат едно по-тежо изпитание. Последният двадесет години посочиха нѣколко такива случаи. Катастрофата, която сполетѣ нѣкои народи, разглезени отъ щастливата сждба, е твърде поучителна. Тѣзи народи, както сега признаватъ видни тѣхни представители и както други хора отдавна виждаха, бѣха се samozабравили. Знае се какво стана съ тѣхъ.

Нашиятъ народъ живѣ съ упование на Бога презъ тежкитѣ години на националната си несрета. Това му помогна да се запази отъ по-голѣми беди и изпитания, пъкъ даде му и сили да подготви и да дочака деня на своето национално обединение. Отъ сега ние ще бждемъ събрани подъ единъ покривъ и ще създадемъ голѣма и яка държава. Обаче, най-важното условие, за да успѣемъ, е упованието ни на Бога. Нашиятъ народъ трѣбва да вѣрва въ Бога и да търси Божията подкрепа, чрезъ която ще смогне да укрепи държавата си. Надеждата въ Бога, очакване на Божията сила и съдействие ще ни предпази отъ samozабравата и отъ нейнитѣ гибелни последици.

А сега, въ това тревожно и усилено време, упованието ни на Бога трѣбва да бжде силно. Търсимъ ли Неговата помощъ, ще я получимъ въ сила, за да издържимъ напрежението на времето и да преборимъ всички трудности на тая епоха, пълна съ несгоди, тревоги, смущения и изпитания. Богъ помогна на бащитѣ и дѣлитѣ ни, които се уповаваха на Бога. Той и намъ ще помогне, ако му се надѣваме.

Самоизмама и самонаказание.

Тѣзи две думи характеризирватъ и изчерпватъ началната сждба на пърочовѣка въ Едемъ. Блаженото битие бѣ минирано отъ гордостъта, която подтикна Адама да се приравни съ Господаря на всебитие — самоизмамата се изобличи въ непослушание, което роди първия грѣхъ: той се весели въ човѣшката природа и стана непресъхващ изворъ на самонаказание. Самоизмама и непослушание, грѣхъ и самонаказание — това сж нераздѣлни вътрешни състояния и външни положения за човѣшкия родъ отъ родоначалника му до днесъ. Лукавството на злия внуши на прародителитѣ, че, ако нарушатъ закона на живота, ще „бждатъ като богове“, ще бждатъ господари на битието, ще различаватъ доброто отъ злото, ще бждатъ независими отъ Твореца си (Биг. 3, 4—5). Жената възприе този гласъ на суетата, и мжжътъ се съблазни отъ привилегитѣ на властелинството: нарушиха закона на битието, оскърбиха благия Творецъ, лишиха се отъ блаженство, опорочиха естествата си, въведоха смъртъта въ вселената, станаха роби на лукавия, вмѣсто синове на Бога, обитатели на Рая, ржководници на земята и господари на природата. Така начена човѣшкиятъ животъ — така се развива и до днесъ: надъ него стърчи тронътъ на лукавия и срѣдъ него бушува бурята на грѣха.

Тази мисълъ е невидимъ законъ и доловимо състояние въ всѣка човѣшка душа — въ всѣки домъ, общество, народъ, въ цѣлото човѣчество. Не това ли разбира Апостолътъ на езичниците, като казва: „Въ членовѣтъ си виждамъ другъ законъ, който всюва противъ закона на моя умъ и ме прави пленникъ на грѣховния законъ, шо е въ членовѣтъ ми“ (Римл. 7, 23)? Този е изворътъ на свѣтовното зло — тукъ се зачатъ всички човѣшки страдания и отъ тукъ започватъ всички катастрофи. Въ такава атмосфера на самоизмама и самонаказание проживѣ стариятъ свѣтъ хилядолѣтия. Любвеобилниятъ Творецъ се смили надъ сло-

весното Си творение и пожела да му възвърне първенството въ всемира — изпрати и пожертвува Единородния Си Синъ, за да направи роба — свободенъ и слугата — синъ! Мрежата на лукавия се разкъса, мракътъ на грѣха се разпрѣсна, игото на злото се смъкна, синоветѣ на Адама станаха свободни. Това, обаче, стана само въ сърдцата на „всички ония, които Го приеха — на вѣрващитѣ въ Неговото име — даде възможность да станатъ чеда Божии“ (Иоан. 1, 12). Земята, обаче, не оскудѣ отъ потомци на Каина и последователи на Иуда — тѣ „не Го приеха“ (Иоан. 1, 11) и останаха да живѣятъ като жалки орждия на лукавия, за да поддържатъ въ свѣта традицията на самоизмамата и да провеждатъ въ живота закона на самонаказанието.

Каинисти и иудисти никога не липсватъ по Божията земя — има ги презъ всѣко време, по всѣки кжтъ, въ всѣки народъ. Въ наше време, обаче, като че ли сж най-обилни — прѣснати сж по цѣлата земя, но астрономическиятъ имъ легионъ свирепствува въ безбрѣжната и благодатна руска земя. На тази земя се повтори страшната самоизмама на Ева и жестокото самонаказание на Адама — тукъ отново най-цинично синове човѣшки отрекоха Бога, погавриха се съ светията Му, изклаха вѣрнитѣ Му, озлочестиха народа Му, опропастиха съкровищата му, опорочиха земята му, демонизираха славянския елемъ. Иудо-масони свалиха животворния кръстъ, а издигнаха мистериозната звезда; опожариха православни храмове, а запазиха еврейски синагоги; оскверниха мощи на светии, но запазиха праха на Ленина; стжпкаха короната на императора, но възцариха свирепъ иноплеменникъ; свалиха трона на Бога и издигнаха престола на човѣка: станаха „като богове“. Жалка самоизмама, която по следствие е нераздѣлна отъ трагично самонаказание! Неволни може би предтечи на тази трагедия за руси и славянство станаха и нѣкои samozабравени властелини, оплѣтени дворяни, материализирани чокои и угодливи духовници. Трагедията се развихри по всички устои на битие, култура и прогресъ: разрушиха храма и убиха служителитѣ му — свѣтлината на народа и солта на живота; сринна трона и заклаха владѣтеля — знамето на земята и символа на държавата; разстроиха училището и изкълчиха науката — дробовѣтъ на народа и релситѣ на творчеството; обезличиха казармата и отрекоха дисциплината — крепостъта на нацията и стражата на родината; оскверниха семейството и презрѣха традицията — клетката на племето, основата на държавата, стълбътъ на културата и пружината на историята. Отрекоха закона, за да възцарятъ анархията; искаха свобода, за да упражнятъ тиранията; свалиха аристокрацията, за да господствува пролетариатъ; развѣнчаха духа, за да властвува плътъта; отказаха се отъ Бога, за да се поклонятъ на дявола. Скрѣбни свидетели сме на жестокия край: упоритата самоизмама роди безпримѣрно самонаказание! Случи се и се повтори стяналото съ Адама и Ева: отъ привилигирано състояние и блажено битие, премина се въ робско положение и адски трагизъмъ — такива сж плодетѣ на гордостъта и лукавството; такъвъ вѣнецъ носи послушанието на лукавия!

Божие слово премждро говори: „Ако пъкъ слѣпецъ слѣпеца води, и двамата ще паднатъ въ ямата“ (Мат. 15, 14). И ще паднатъ страшно, за примѣръ на всички непаднали още слѣпци. И паднаха трагично още презъ наши дни: шепя слѣпци въ обетованата руска земя поведоха милиони заблудени и толкова безволници, за да ги погребатъ въ най-голѣмата яма на военната и човѣшка история — и погребяха ги люто. Пакъ около тази трагедия можемъ да приведемъ и други думи на Божественото откровение: „Обадете на народитѣ, из-

вестете на Иерусалимъ, че идатъ отъ далечна земя обсаждачи и съ виковеѣ си изпълватъ градовете на Иудея. Като пазачи на нивитѣ го ображдатъ отвредѣ, защото той се дигна противъ Мене, казва Господь. Това ти причиниха твоитѣ пѣтища и твоитѣ работи; отъ твоето нечестие ти е тѣй горчиво, че достига до сърдцето ти“ (Иер. 4, 16—18). Библията е ръководителка на вѣковете, а историята учителка на народитѣ — нека по-често разтваряме страницитѣ на първата и нека по-внимателно слушаеме гласа на втората: това особено е нужно за кайнисти и иудисти по родната земя — който небрегва тѣзи закони на битието, „внезапно ще дойде неговата гибель, изведнажъ ще бжде съсипанъ — безъ изцѣление“ (Прит. 6, 15).

Ибр.

Християнската църква и икономическия редъ.

Християнската църква нѣма своя собствена икономическа система. Тя, обаче, не е безучастна предъ социалнитѣ и икономически проблеми, които вълнуватъ човѣчеството. Тя е била, е и ще бжде носителка и изразителка на онзи чистъ и безпристрастенъ сждъ надъ общественитѣ и стопански порядки, който поддържа въ човѣка вѣчната и неутолима жажда за правда. Затова тя е единъ мощенъ духовенъ факторъ, търсенъ за оправдание и подкрепа на различни икономически доктрини и системи.

Въ нашата епоха се борѣха за надмошие две икономически системи: *капитализмътъ* и *социализмътъ*. Коя отъ тѣзи две системи е по близка до християнския идеалъ? Въ чия полза е дала Църквата своята дума?

1. *Капитализмътъ* се основава на два принципа: *свободата на личността и частния интересъ*. Той е рожба на индивидуализма, който завладѣ икономиката въ срѣлата на XVIII в. Представителитѣ на това направление (Bastiat, Y. B. Say и др.) съ ентузиазмъ проповѣдвали новитѣ принципи, които давали простори за всестранно развитие на производството и за създаване на повече блага. Частниятъ интересъ, обаче, е не само мощенъ факторъ въ производството, но се явява и като бацилъ на разложение. Той е изразъ на човѣшкия егоизмъ, който не знае граници и насита. Това става явно въ процеса на разпредѣляне богатата. Голѣмото производство не увеличило и консумативната (т. е. покупателната) способностъ на всички слоеве, както очаквали проповѣдницитѣ на либералната система въ икономиката. Въвеждането въ индустрията на машинитѣ съ паренъ котелъ и, особено, широкото употрѣбление на моторитѣ съ вжтрешно горене (дизелови мотори) изхвърлило голѣма частъ отъ човѣшкия трудъ отъ производството. Трудътъ на работника станалъ подцененъ и дори излишенъ. Производството се увеличавало и трупало печалби, но само за тия, които притежавали капитала (фабриканти, предприемачи и т. н.). Капиталътъ добива надмошие надъ другитѣ фактори въ стопанството. Оттамъ и либералната система въ икономиката се нарича капиталистична. Стопанското равновесие дотолкова биде нарушено при тая система, штоо справедливо може да бжде определена тя днесъ като „система на организирана класова експлоатация“.

2. *Социализмътъ* се явява като критика и антиподъ на капитализма. Той отрича частната собственостъ и личната свобода въ стопанския животъ. Пролетаризирването на всички съсловия въ комунизма до-

вежда до цѣлостно подчинение на човѣшката личностъ, чието положение може да се сравни съ това на робитѣ. Комунистическата система въ болшевишка Русия се сравнява често съ капитализма: държавата е капиталистъ, предприемачъ, работодателъ, чието всемогъщество не търпи претенции и критики отъ страна на работницитѣ.

Капитализмътъ и социализмътъ въ тѣхнитѣ крайности сж били винаги отричани отъ християнската съвѣсть. Не може, обаче, да се отрече, че всѣка отъ тѣзи системи има и нѣкои правдивни идеи. Въ историята на икономиката тѣ съставятъ двата момента на единъ диалектически процесъ: *тезисъ* и *антитезисъ*. Тѣ взаимно се отричатъ, но никое отъ тѣхъ не притежава истината и, взети поотдѣлно, сж изпадали въ осждителни крайности. Човѣчеството вече има горчивия опитъ и на дветѣ системи. Тезисътъ и антитезисътъ сж изживѣни. Изходътъ е въ взаимното съгласуване и попълване на тезиса и антитезиса въ тѣхния синтезъ. Настоящото време е краятъ на една епоха, която си отива. Капитализмътъ и социализмътъ се гърчатъ въ агонията на своя край. Съ тѣхното рухване се издига новъ икономически редъ, чиито форми се очертаватъ вече въ кървавитѣ зори на утрешния день.

Новиятъ икономически редъ не е капитализмъ, нито социализмъ. Той не се гради върху измислени изкуствени теории и мечтани утопии, а върху богатия опитъ на миналото, преминалъ презъ справедливата преценка на здравия човѣшки разумъ, подъ влияние на пламенната беззаветна любовъ къмъ родъ и родина, проповѣдвана отъ националистическия духъ на новото време.

Новиятъ икономически редъ не е капитализмъ. Той запазва една ценна страна отъ капитализма — свободата на личността и личната (частна) инициатива въ производството. Този факторъ, обаче, нѣма такова изключително значение сега, каквото имаше въ капиталистическата система, а е подпомаганъ и контролиранъ отъ националната общностъ, отъ държавата. Въ този пунктъ новиятъ редъ се приближава до социализма. Националната държава не пролетаризирва поданицитѣ си, както прави това социалистическата държава, а напротивъ, оземлява безимотнитѣ и маломотнитѣ, подпомага работницитѣ да иматъ свой домъ и дори педа земя, отпуска кредити на производителитѣ отъ всички браншове — за (и подъ форма на) инструменти, семена, първични материали и т. н. Новиятъ икономически редъ е *система на дирижираното стопанство*. Той се явява като критика, преодоление и синтеза на сжществуващитѣ до сега икономически системи.

Развитието на икономическия животъ доказва справедливостта на християнското гледище, което еднакво отричаше крайноститѣ на капитализма и социализма, въпрѣки стремежа отъ лѣво и дѣсно да бжде привлѣчена Църквата въ единия или другия лагеръ. Доскоро се поддържаше, че свѣтътъ трѣбва да избира между дветѣ противоположни системи — *tertium non datur*. Ако сравнимъ, обаче, становището на папскитѣ енциклики („*Regum Novarum*“ отъ 1891 г. на папа Лъвъ XIII и „*Quadragesimo anno*“ отъ 1931 г. на папа XI) и на мнозинството християнски мислители и богослови относно социалния въпросъ, съ тенденцитѣ на новото време, ще забележимъ, че срѣдъ хаоса на политическитѣ борби човѣшкиятъ духъ, озаренъ отъ благороденъ патриотизмъ, е могълъ да направи справедливъ подборъ въ идеитѣ и факторитѣ, които ръководятъ стопанския животъ, и премахне всичкитѣ крайности и противоречия, наслоени отъ партийнитѣ страсти, които възмушаватъ християнската съвѣсть. Историята

показа по най-категоричен начинъ, че въ отношението си къмъ социалнитѣ и икономически въпроси Християнската църква е на правъ пжтъ. Нейниятъ пжтъ се оказа най-вѣренъ, истиненъ и правдивъ, защото е озаренъ отъ висшата Истина и Правда.

Ролята на Християнската църква въ новия икономически редъ е голѣма. Новиятъ икономически редъ е въ периода на своето формиране. Той не е свършенъ фактъ, а е задача на поколенията. Въ всѣка страна той се оформява съгласно историческитѣ и стопански условия и възможности. Такива сж: нѣмскиятъ национал-социализмъ и италианскиятъ фашизмъ. Такъвъ икономически строй се гради сега и въ нашата страна. Но, преди още този редъ да е кристализиранъ въ опредѣлени форми, дългъ е на всички фактори въ националния ни животъ да положатъ най-голѣми усилия за щастливото реализиране на това епохално дѣло. Необходимо е повече обществено възпитание въ духа на националната солидарностъ. Много обществени пороци трѣбва да бждатъ бичувани. Спекула, експлоатация, бюрократизмъ, подмолна критика — това сж злини, които заплашватъ да изопачатъ и осуетятъ едва зараждащата се хармония въ стопанския животъ. Св. църковни отци (Иоанъ Златоустъ, Василий Велики, Амвросий Медиолански) сж дали красноречиви примѣри за ролята на Църквата въ бичуването на общественитѣ злини. Не е ли това една историческа задача на Християнската църква? Не е ли тя призвана да изпълни тая си задача и днесъ?

Християнската църква е надъ всички социални и икономически форми на живота. Но тя е призвана да води народитѣ, да поддържа будна тѣхната съвѣсть и ги подбужда къмъ усилия за по добро и по-хармонично устройство на живота. До сега тя бѣ критикувана отъ лѣво и отъ дѣсно. Днесъ, обаче, тя съ право може да се гордѣе, съзнавайки непоколебимостта на своето становище, и съ повече сигурностъ и дързновение да служи тукъ на земята на правдата, която е пжтътъ къмъ Божията правда въ есхатологията.

Сим. Симеоновъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Човѣкътъ и животнитѣ.

Отъ свети Василий Велики.

Животнитѣ сж земни твари, поникнали на земята: човѣкътъ, обаче, е насаждение небесно, което е отлъчено колкото съ вида на тѣлесния си съставъ, толкова и съ достоинството на душата си. Какъвъ е видътъ на четвероногитѣ? Тѣхната глава е наклонена надолу, гледа къмъ корема и съ всички срдства търси приятното за стомаха. Главата на човѣка е насочена къмъ небето и очитѣ му гледатъ нагоре — затова, човѣче, макаръ понѣкога да безчестишъ себе си съ плътски страсти, робувайки на плътта и служейки на стомаха, като съ това се уподобявашъ на безсловеснитѣ животни, все пакъ тебе е прилична друга грижа: да търсишъ това, което е горе, кждето е Христосъ (Кол. 3, 1), и да бждешъ съ мисълта си надъ всичко земно! Каквото видъ ти е даденъ — така се разпореждай съ живота си: имай живѣлицето си на небесата (Фил. 3, 20)! Истинското ти отечество — това е горниятъ Иерусалимъ, а твои съграждани и съотечественици сж „първороднитѣ, които сж записани на небесата“ (Евр. 12, 33).

Всѣко животно се отличава съ различнитѣ си свойства: волътъ е търпеливъ, оселътъ ленивъ, конътъ буенъ къмъ другия полъ, вълкътъ не се опитомява, лисицата е лукава, еленътъ е страхливъ, мравката е трудолюбива, кучето е благодарно и паметливо въ дружба; защото въ едно и сждо време е създадено всѣко животно и му е придадено особено естество. На лѣва сж вродени яростъ, склонностъ къмъ уединенъ животъ и необщителностъ съ звѣрове отъ подобенъ родъ — като царъ на безсловеснитѣ, по природната си надменностъ, той не търпи равни на себе си. Пантерата е смѣла и бърза въ нападенията си — на нея е дадено способно за това тѣло, което съ лекота и гвкавостъ се приспособява къмъ нрава ѝ. Мечката притежава трмава природа и своеобразенъ нравъ — коваренъ и дълбоко скритъ. Въ всички животни инстинктътъ за самосъхранение и грижата за животъ сж типични.

Ако простремъ мисълта си върху тази грижливостъ у безсловеснитѣ твари, която не сж учили, а имъ е природна, ние или ще се издигнемъ въ грижитѣ си да се самозапзимъ и спасимъ душитъ си, или пъкъ още повече ще се самоосждимъ, когато откриемъ, че даже и въ подражание на животнитѣ ние оставаме назадъ! Мечката, когато ѝ сж занесени най-дълбоки рани, често сама се цѣри, всячески запушвайки ранитѣ съ особено лечебна трева. Може да се види, че и лисицата се лѣкува сама съ борова смола. Костенурката си служи съ душица противъ опасностъ отъ отровна храна. Змията цѣри болнитѣ си очи, като яде копъръ. Овцата презъ зимата лакомо се нахвърля надъ храната, запасявайки се нѣкакъ предъ бждна оскжлностъ. Земниятъ таралежъ прави два отвора на леговището си: отъ северъ и отъ югъ — задуха ли севернякътъ, той запушва отвора отъ северъ; ако пъкъ задуха южнякътъ, той се прибира на северъ. Всичко това какво ни показва? Разкрива ни две нѣща: първо — че грижата на Твореца се простира надъ всичко въ вселената; и второ — че дори и у безсловеснитѣ животни има нѣкакво чувство за бждещето: заради това и ние сме длъжни не къмъ настоящия животъ да се привѣрзваме, но да имаме всѣка грижа за бждещия вѣкъ. Човѣче, нѣма ли да се потрудишъ самъ за себе си? Още въ настоящия вѣкъ не ще ли приготвишъ всичко нужно за успокоение въ бждещия вѣкъ, като имашъ за примѣръ живота на мравката?

Отъ руски — Ибр.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Държавата осигурява старинитѣ на всички.

Не бѣше много отлавна, когато крайни елементи и демагози у насъ спекулираха съ въпроса за чиновническитѣ пенсии, като съ тѣхъ насѣскваха работничитѣ срещу държавата и селянитѣ срещу гражданитѣ. Вмѣсто да искатъ и посочатъ начинъ за осигуряване старинитѣ и на работници, и на земеделци, и на занаятчии, като и на тѣхъ, подобно на държавнитѣ чиновници, се опредѣлятъ пенсии срещу редовно правени удръжки и вноски, тѣ безсѣвѣстно лъжеха работничеството, че държавата се отнасяла къмъ трудещитѣ се работнически маси като жестока машеха, понеже чрезъ всевъзможни данѣци взимала отъ тѣхния залъкъ, за да дава тлъсти пенсии на своитѣ дармоѣди-чиновници. Съ това тѣ, разбира се, съеха голѣмъ развратъ и подравяха отъ основи държавния строй.

Днесъ, слава Богу, е отнета възможността на всъ-какви такива демагози и лъжци да заблуждават когото и да било. Отъ нѣколко години насамъ нашата държава бърже върви къмъ възходъ въ своето социално устройство, къмъ повече и повече социална правда. Следъ като бѣха осигурени при института Обществени осигуровки старинитѣ на разнитѣ у насъ стопански съсловия — физически работници, земеделци, търговци, занаятчии и др., държавата потърси начинъ да бждатъ обхванати въ тоя голѣмъ социаленъ починъ и умственитѣ работници отъ всички предприятия и частно-правнитѣ институти, като необходимитѣ за това вноски се правятъ отъ предприятията и отъ самитѣ работници. За тая целъ напоследъкъ бѣ създаденъ нароченъ законъ, който, както вече се съобщи въ печата, въ твърде кратко време е далъ блестящи резултати. До сега при Обществени осигуровки били регистрирани къмъ 30,000 умствени работници, като се очакваало въ близко време туй число да достигне къмъ 50,000 души. Като се има обаче предвидъ, че на осигуряване подлежатъ задължително и умственитѣ работници въ новоосвободенитѣ земи, очаква се броятъ на осигуренитѣ още повече да се увеличи. До сега отъ регистрирането сж постипили къмъ 25 милиона лева въ фонда, отъ който ще се отпусчатъ пенсии на умственитѣ работници въ старини, при безработица, болестъ, майчинство, инвалидностъ и злополука въ семейството.

Съ тоя и съ други още свои социални антове днешното правителство дава най-блѣскави и убедителни доказателства, че държавата като истинска майка еднакво се грижи за всички български граждани и прави всичко, щото подъ нейния покривъ да намѣрятъ подслонъ и подкрепа въ старинитѣ си всички стопански дейци, както и всички физически и умствени работници. На всички български граждани тя дава възможностъ да си обезпечатъ спокойна старостъ, която обикновено не идва сама, а винаги придружена отъ всевъзможни старчески немощи и недъжи.

Българското работничество по достоинство оценява тия майчински грижи и усилия на родната държава и покрепко се привързва къмъ нея.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиятѣ.

Пловдивска епархия. На 23 септемврий т. г. Негово Високопреосвещенство митрополитъ Кирилъ служи св. Литургия въ църквата „Св. Марина“ и ржкоположи въ дяконски чинъ Атанасъ Поповъ, чиновникъ при св. Маронийска Митрополия.

На 27 с. м. — Кръстовденъ — той отслужи св. Литургия въ църквата „Св. Константинъ и Елена“ и ржкоположи въ дяконски чинъ Христо Поповъ, а въ свещенически чинъ дякона Янко Ж. Янковъ, който ще бжде енорийски свещеникъ въ с. Преславъ, Борисовградско. На края на св. служба Архиеереятъ произнесе слово за Кръста.

На 28 с. м. Митрополитътъ служи св. Литургия въ катедралната църква „Св. Богородица“ и ржкоположи въ свещенически чинъ дякона Василий Т. Димитровъ, който ще бжде енорийски свещеникъ въ гр. Крумовградъ. Следъ това отслужи панихида за Хилендарския проигуменъ отца Паисия и каза кратко слово.

Сжщиятъ день, въ часа 11 пр. обѣдъ, въ Военния клубъ се състоя голѣмо събрание по случай деня на Отца Паисия. Предъ препълненъ салонъ Негово Високопреосвещенство произнесе сказка, на тема „Отецъ Паисий и нашето време“.

На 12 октомврий Архиеереятъ служи въ църквата „Св. Георги“ и ржкоположи въ свещенически чинъ дякона Христо Поповъ за вакантната енория въ село Сараньово. Пазарджишко.

Маронийска епархия. На 3 октомврий т. г. въ гр. Ксанти за правъ пжтъ бѣха отпразднувани съ голѣма тържественостъ и народно веселие възшествието на Н. В. Царя на престола и независимостта на България. По тоя случай въ ч. 10 и половина на площада бѣ отслуженъ молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство митрополитъ Кирилъ, въ съслужение съ цѣлото градско свещенство. Накрай Митрополитътъ произнесе слово, което бѣ изслушано отъ множеството съ дълбоко вълнение.

На 5 октомврий, недѣля, Митрополитътъ отслужи св. Литургия въ църквата „Св. Кирилъ и Методий“, при стечение на голѣмо множество християни, и каза назидателно слово.

На сжщия день, въ часа 11, въ Портолагосъ се състоя едно хубаво стопанско тържество — откриването на първата риболовна кооперация, която е била основана въ 1918 год., но следъ Ньойския договоръ унищожена. Присѣтствуваха около 150 души риболовци и много гости и официални лица. Негово В. Пр. митрополитъ Кирилъ отслужи водосветъ, благослови началото на това важно стопанско-народно начинание и произнесе слово, въ което изтъкна значението на организирания риболовъ за цѣлото наше народно стопанство, за поминъка на Бѣломорието и на бедния Родопски край. Родопското население, което следъ Ньойския договоръ и прогонването на българитѣ отъ Бѣломорска Тракия, се намѣри въ голѣми поминъчни затруднения, сега отново се спуска къмъ равнината и брѣга на Бѣло море, за да подобри поминъка си, а заедно съ това съ труда си да допринесе за стопанското издигане на Бѣломорието.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окръжно № 7450 отъ 17 X. 1941 г. до епархийскитѣ Архиереи — приканватъ се да наредятъ до благоговѣйнитѣ свещеници въ епархиятѣ имъ да спомогнатъ за доброто отпразднуване деня на „Червенъ Кръсть“

Ваше Високопреосвещенство,

Деньтъ на Българското дружество „Червенъ Кръсть“ ще се отпразнува тази година на 2 ноемврий. Както всѣки година, така и тая, Св. Църква ще трѣбва да даде подкрепата си на д-вото за доброто организиране и изнасяне на празника, както и за широкото разгласяване на неговитѣ възвишени човѣшки и християнски идеи.

„Деньтъ на Българския Червенъ Кръсть“ се урежда за първи пжтъ и въ новоосвободенитѣ български земи — Добруджа, Македония, Тракия и Моравско, жителитѣ на които — по време на своето освобождение — можаха да почувствуватъ голѣмото значение на Българския Червенъ Кръсть. Къмъ населението въ страната и особено къмъ това отъ новоосвободенитѣ ни земи ще трѣбва да се апелира да приобщи своитѣ усилия къмъ дѣлото на Българския Червенъ Кръсть, за да може празникътъ на българ-

ското милосърдие да даде най-големи морални и материални резултати.

Того ради, приканваме Ви да нарелите до богоговъйнитъ свещеници въ богодарованата Ви епархия, да влѣзатъ въ връзка съ ръководствата на клоноветъ на Червенъ Кръстъ, кждето сжществуватъ такива, или съ мѣстнитъ общински, училищни и здравни власти, кждето е потрѣбно, да отслужатъ молебени и да произнесатъ подходящи слова.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:

† *Видинский Неофитъ.*

СЪДЕБНО ОТДѢЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованитъ страни и лица, че на *петото* и *шестото* съдебни заседания на Св. Синодъ презъ зимната му сесия на 1941 година ще бждатъ сложени на разглеждане следнитъ производства:

V съд. заседание — 12. XI. 1941 г.

1) в. бр. д. № 196/40 на Милко Ив. Поповъ и Елена Ст. Бойнова, отъ с. Поповци, Габровско.

2) в. ч. пр. № 18/41 на Любенъ Ст. Жечевъ, отъ Разградъ и Вѣра Панчева отъ с. Негушево, Новоселско.

3) в. бр. д. № 33/41 на Йордана Йорданова Йотова и Маноилъ Найденовъ Мановъ, отъ с. Криводолска рѣка, Врачанско.

4) в. бр. д. № 53/41 на Тончо К. Радевъ и Груда Милева, отъ Харманлий.

5) в. бр. д. № 73/41 на Надежда Петрова Йовчева, отъ Свиленградъ и Иванъ Марковъ Дачевъ, отъ Сливенъ.

6) в. бр. д. № 92/41 на Павелъ Радевъ Христовъ, с. Бѣли-осъмъ, Троянско, и Стефана Н. Кунишева, отъ Троянъ.

7) в. бр. д. № 97/41 на Петко Колевъ Славовъ и Пена Иванова Заякова, отъ с. Терзиевци, Дръновско.

8) в. бр. д. № 172/41 на Иванъ Димитровъ Маринкевъ, отъ Сливенъ и Райна Иванова Киселкова, отъ Бургасъ.

9) в. бр. д. № 173/41 на Тодоръ Николовъ Желѣзовъ и Стамата Христова, отъ Айтосъ.

10) в. бр. д. № 174/41 на Христо и Пенка Генчеви, отъ Ловечъ.

11) в. бр. д. № 175/41 на Атанасъ Якимовъ Лазаровъ и Кэлина Вълчева, отъ с. Крива-бара, Орѣховско.

12) в. бр. д. № 176/41 на Гергана Петкова Лишкова, и Иванъ Мариновъ Петковъ, отъ с. Върбица, Бѣлослатинско.

13) в. бр. д. № 177/41 на Вѣло Стояновъ Цоновски и Найда Трифонова Гъскарска, отъ с. Баница, Врачанско.

14) в. бр. д. № 178/41 на Иванъ Гоцовъ и Гена Хр. Поповска, отъ с. Малорадъ, Орѣховско.

15) в. бр. д. № 179/41 на Сжба Хр. Георгиева и Денко Велешковъ Денковъ, отъ с. Садовецъ, Луковитско.

16) в. бр. д. № 181/41 на д-ръ Валерия Ляталска, отъ с. Криводолъ, Врачанско, и Никола Ц. Леонкиевъ, отъ Враца.

17) в. бр. д. № 207/41 на Петъръ Добревъ Теневъ, отъ Елхово и Павлина Иеронимова, отъ Севлиево.

VI съд. заседание — 15. XI. 1941 г.

1) в. бр. д. № 184/38 на Антонъ Ал. Кацаровъ, отъ София и Недѣлка А. Кацарова, отъ Дупница.

2) в. бр. д. № 122/40 на Василь и Анка Ст. Стоянови, отъ София.

3) в. бр. д. № 50/41 на Станка Петрова, отъ София и Георги Костовъ Крушовски, отъ Плъвенъ.

4) в. бр. д. № 103/41 на Сталю Таневъ Радевъ отъ

Казанлъкъ и Златка Тодорова Георгиева, отъ с. Опълченецъ, Чирпанско.

5) в. бр. д. № 104/41 на Георги Ивановъ Маноловъ, отъ Сливенъ и Щилиана Николова, отъ с. гр.

6) в. бр. д. № 182/41 на Недка Гечева Цачева, отъ с. Угърчинъ, Ловчанско и Петъръ Ст. Бѣличевъ, отъ с. Николаево, Плъвенско.

7) в. бр. д. № 183/41 на Владимиръ Н. Сарафовъ и Недка К. Димитрова, отъ София.

8) в. бр. д. № 184/41 на Ганчо и Никула П. Ганчеви, отъ с. Богатово, София.

8) в. бр. д. № 185/41 на Ангелина Михайлова Георгиева и Никла Д. Николовъ, отъ с. Раданово, Търновско.

10) в. бр. д. № 186/41 на Маргарита К. Константинова и Захари Г. Петруевъ, отъ Никополъ.

11) в. бр. д. № 187/41 на Гина Цонева Недкова и Василь Мотевъ Недѣлковъ, отъ с. Бойката, Габровско.

12) в. бр. д. № 188/41 Гето С. Гетовъ и Василка Г. Рашкова, отъ с. Стрелча, Панагюрско.

13) в. бр. д. № 189/41 на Костадинъ Николовъ Илиевъ, отъ с. Студена, Софийско и Елена В. Лазова, отъ София.

14) в. бр. д. № 190/41 на Георги Ив. Чалъмовъ и Люба-Мино Тренчова, отъ с. Лозеъ, Пазарджишко.

15) в. бр. д. № 191/41 на Райко Ив. Дѣлевъ и Стефана В. Милова, отъ с. Лозенъ, Пазарджишко.

Забележка: Ако горнитъ заседания не се състоятъ на опредѣленитъ дати, или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Н. В. Царътъ прие на обширенъ докладъ м-ръ председателтъ г. проф. Б. Филовъ, който замина да върне посещениято на унгарския м-ръ на просвѣтата г. Хомантъ Балинтъ и да посети унгарския м-ръ-председателъ г. Де Бардоши. Съ г. проф. Филовъ заминаха и унг. пълномощенъ м-ръ г. Юнгертъ Арноти и редица официални лица. Посрѣщането на нашия министъръ е било тържествено и сърдечно. Той е билъ приетъ отъ регента г. Хорти. Въ официалнитъ речи се подчертало, че между Унгария и България сжествува тѣсно сътрудничество за изграждането новия редъ на Европа, и че приятелството между двата народа не е било никога смущавано. Ратифицирана е била не отдавна сключената културна спогодба.

Групата български журналисти, които посетиха Германия, били приети отъ д-ръ Дитрихъ, директоръ на германския печатъ. Изтъкнати били близкитъ политически и приятелски отношения между дветъ страни. Сега нашитъ журналисти се намиратъ на източния фронтъ.

М-ръ председателтъ г. Б. Филовъ се завърна отъ Унгария. Посрѣщането, навсѣкжде, кждето е миналъ е било твърде тържествено.

Открита бѣ линията Шуменъ — Карнобатъ съ речъ отъ м-ра на желѣзницитъ инж. Горановъ. Линията ще има огромно стопанско значение.

Народното събрание ще открие редовната си сесия на 28 октомврий т. г. Ще бждатъ разгледани много законопроекти и решения, взети отъ министерския съветъ. После ще се почне работа по бюджета на 1942 г.

Военно-полевиятъ съдъ произнесе нѣколко смъртни присъди срещу комунисти и саботьори. Между тѣхъ сж и К. Тодоровъ и Д. Мацанкиевъ. Осждени бѣха мнозина на строгъ тъмниченъ затворъ.

Народнитѣ представители, преди започване на редовната си работа, направиха редица събрания из провинцията, въ които разясниха вътрешната и външна политика на българското правителство.

Битката при Брянкъ и Вязма завърши победоносно за германскитѣ войски. Германскитѣ войски, командувани отъ маршалъ фонъ Бокъ унищожиха, въ тѣсно сътрудничество съ въздушнитѣ сили, командувани отъ маршалъ Кесерлингъ, групата армии на маршалъ Тимошенко. Прочистването на бойното поле отъ остатъцитѣ на сразения неприятель продължава. Загубитѣ съ съветитѣ сж огромни, а германската плячка—неизмѣрима. Германската офанзива продължава съ още по-бързъ темпъ. Сега ударътъ е насоченъ къмъ р. Донецъ, съ преминаването на която ще се реши съдбата на Донецкия басейнъ. Натискътъ къмъ Москва расте, съветската столица се намира въ безнадежно състояние. Продължаватъ ожесточенитѣ бомбардировки. Падна и градътъ Таганрогъ. Въ сжщото време съ успѣхъ се развиватъ и действията срещу английския островъ. Сразени сж и опититѣ на неприятеля да лети надъ Райха и завзетата зона.

Германо-румънски войски влѣзоха въ Одеса, като пробиха съветския отбранителенъ фронтъ. Населението ги посрѣща съ въодушевление,

Москва се готви за отбрана. На градското население било вече раздадено оржие. Твърдо е решението да се борятъ до край. Тверъ е центъръ на бойната зона. Улицитѣ на Москва се минирани и се строели барикади.

Германскитѣ м-ръ на пропагандата г. д-ръ Гьобелсъ е заявилъ въ една своя речъ предъ видни представители на нац.-социалистическата партия, че Райхътъ вече не може да бжде нападнатъ нито военно, нито стопански. Никаква блокада не можела да лиши Германия отъ първични материали. Сега тя чувствувала своето превъзходство надъ неприятелитѣ по-добре, отколкото когато и да било по-рано.

Американскитѣ разрушители „Карней“ билъ торпилиранъ. Американскитѣ политически срѣди сж твърде възбудени отъ случката.

По покана на върховното германско командване военниятъ редакторъ на в. „Джумхуриетъ“, началникътъ на военната академия и други вестникари сж заминали на източния фронтъ.

Къмъ Хърватско се присъединила източната Сръмска област, за която първоначално бѣ установено, че ще влѣзе въ границитѣ на Хърватия следъ свършването на войната. Присъединенитѣ земи сж богата стопанска област.

Въ Япония, кабинетътъ на князь Коное подаде оставка, поради липса на единомислие въ националната политика. Представителъ на японското министерство на флотата, съобщи, че отношенията между Съединенитѣ щати и Япония сж стигнали въ критична фаза. Подписани бѣха два указа, съ които се мобилизиратъ всички жени и студенти. Училищата сж затворени. Военнитѣ срѣди искали сжсване преговоритѣ съ Съед. щати и едно по-дейно участие отъ страна на Япония въ новия редъ, което нѣщо не изключвало и вземането на оржие на страната на съюзницитѣ отъ Тристранния пактъ.

Всѣки заемъ е едно ангажиране на бждещето, и когато това ангажиране е разумно, то донася само добри резултати за настоящето и за бждещето. Такъвъ е сегашниятъ държавенъ заемъ.

I. У насъ.

Откриване на синодалната сесия. Миналия вторникъ, на 21 т. м., Св. Синодъ въ малъкъ съставъ откри, съ усърдна молитва къмъ Господа Бога, своята редовна есенна сесия.

Храмовъ празникъ. На 14 т. м. бѣ храмовиятъ празникъ на столичната църква „Покровъ Пресвятыя Богородицы“, при най-голѣмия старчески приютъ въ царството „Всѣхъ скорбящихъ Радость“. Сжщата дата е и патроненъ празникъ на института. По този случай се отслужи архиерейска вечерня съ петохлѣбие отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, въ съслужение съ храмови и градски клирици. Въпрѣки дѣлничния день и изключителния снѣгъ, храмътъ бѣ добре посетенъ. Въ края на вечернята Високопреосвещениятъ Митрополитъ, при мистиченъ здрачъ, произнесе вдъхновено слово за празника — за майчинския покровъ и духовно попечение на Божията Майка надъ българския родъ. На другия день св. Литургия се отслужи отъ протосингела на св. Митрополия, Негово Всепреподобие иеромонахъ Ириней, който въ края на службата произнесе и проповѣдь за милоститѣ и добродетелитѣ на св. Богородица.

„День на слѣпия“. Съгласно заповѣдь на г-на Министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве, на Димитровденъ (8 ноемврий) ще се отпразднува „День на слѣпия“ за пръвъ пжтъ въ цѣлокупна България. Уреждането му е възложено на Съюза „Обществена подкрепа“. Зацельта въ всички населени мѣста на Царството, по починъ на общинскитѣ кметове, ще се образуватъ общограждански комитети съ представители на Църквата, на училищнитѣ и военни власти и на гражданството. Събранитѣ всенародни помощи ще се изразходватъ за подпомагане нуждаещитѣ се работоспособни слѣпи.

Евангелска жетва. Презъ продължителната ваканция на миналото лѣто, ученицитѣ отъ V и IV класове на Софийската духовна семинария, въ изпълнение на ученически дългъ и въ проява на родолюбиво съзнание, сж произнесли по градове и села следнитѣ проповѣди и сказки: ученицитѣ отъ V-а кл.—147; отъ V-б кл. — 122; отъ IV-а кл. — 177; и отъ IV б кл. — 192; или всичко 638 проповѣди — една младежка и идеалистична духовна сѣитба върху родната земя.

II. Въ чужбина.

Въ Съветска Русия. Свобода на религията и болшевиизъмъ сж несъвмѣстими. Следъ като съветскиятъ посланикъ въ Лондонъ г. Майски направи изявления, споредъ които въ Съветска Русия била върната на народа религиозната свобода, официалнитѣ срѣди въ Англия и Съединенитѣ щати не преставатъ да спекулиратъ съ тия изявления, като искатъ да убедятъ цѣлъ свѣтъ, че болшевицитѣ сж се коренно про-

мънили и вече не преследвали никого заради религиознитѣ му убеждения.

Всичко туй, както вече имахме случай да отбележимъ, е една измама. Сама г-жа Рузвелтъ миналата седмица въ една своя речъ, предавана по радиото, признала, че религиозната свобода въ болшевишка Русия сѣществува само на думи, но не и въ действителностъ, защото тамъ нѣма свещеници. Една американска организация, не вѣрвайки въ тая свобода, иронизира г. Сталина, като телеграфически го моли да ѝ отговори — дали е истина това, защото желае да му подари нѣколко хиляди екземпляри отъ Библията. Болшевишкиятъ водачъ, разбира се, нѣма да опровергае нито вѣрнитѣ думи на г-жа Рузвелтъ, понеже днесъ въ С. Русия наистина нѣма никакво духовенство, нито пъкъ ще удостои съ отговоръ американската организация, понеже той отдавна е унищожилъ всички църковни и богословски книги.

Това потвърждава и рускиятъ митрополитъ Евлогий, началникъ на рускиѣ църковни общини въ Западна Европа, който има седалището си въ Парижъ. Въ речъта си, която преди нѣколко дни произнесълъ предъ представителитѣ на печата въ Парижъ и се смѣта като отговоръ на ония, които мислятъ, че съветскиятъ режимъ билъ сега благосклоненъ къмъ църквата, той подчерталъ, че болшевицитѣ не сж се никакъ промѣнили и не могатъ да се промѣнятъ. Като припомнилъ, че презъ последнитѣ 20 години жертва на антирелигиозната болшевишка политика станали 100 епископи, 10 хиляди свещеници и 10 милиона вѣрующа, че подиръ прогонването и заточаването на свещеницитѣ, следъ унищожаването на всички богословски и църковни библиотеки, болшевицитѣ не позволяватъ отпечатването на никаква книга съ религиозно съдържание, митрополитъ Евлогий казалъ, че болшевицитѣ и днесъ упражняватъ гнетъ надъ Църквата и ще продължаватъ да упражняватъ, понеже *безбоженъ болшевизмъ и свобода на религията сж две несъвмѣстими нѣща.*

Църковно н-во въ с. Радибошъ, Радомирско.

Обявление. Съобщава се, че на 12 ноемврий 1941 г. въ канцеларията на училището, отъ 14 до 16 часа, ще се продадатъ на търгъ съ явно наддаване около 2020 стоящи джбови дървета, находящи се въ мѣстността „Равнище“. Първоначална цена за всички дървета 30,000 лева. Залогъ 10 на сто отъ първоначалната цена. Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ. Всички разноски по търга сж за смѣтка на купувача. Тържнитѣ книжа за прегледъ сж въ кметския намѣстникъ.

11 октомврий 1941 година.

1—174—1

Отъ Настоятелството.

Обявление № 85. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Анка Стефанова Симеонова, Радиль Цачевъ Душковъ, Раю Спасовъ Раевъ, Димитъръ Генчевъ Цанковъ и Георги Цанковъ Георгиевъ, отъ с. Бѣла-Черкова, Търновско, да се считатъ невалидни. Издадени сж дубликати.

с. Бѣла-Черкова, 11 октомврий 1941 г.

1—175—1

Енор. свещеникъ: *Илия Год. Кюркчиевъ.*

Гл. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София.

Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Никола Ив. Геновъ и Атанасъ Димовъ Първановъ, изъ с. Драгижево, Търновско, да се считатъ невалидни. Издадени сж дубликати.

с. Драгижево, 14 октомврий 1941 година.

1—177—1

Енор. свещеникъ: *Г. Трифоновъ.*

Църковно н-во при храма „Успение Пресв. Богородицы“ въ гр. Хасково.

Обявление № 74 Църковното настоятелство дири ежедневенъ църковенъ пѣвецъ за храма съ месечно възнаграждение 1000 лева, 15 на сто увеличение и доброволни подарѣци отъ нѣкои трѣби. Желаетитѣ да се явятъ на пѣние и опознаване въ храма.

гр. Хасково, 12 октомврий 1941 година.

1—176—1

Предс.: свещеникъ *Мет. Петровъ.*

Изгубеното кръщелно свидетелство № 32 на Елена Стоянова, отъ с. Левуново, Св. Врачко, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Левуново, 20 октомврий 1941 г.

1—178—1

Енор. свещеникъ прот. *Ташевъ.*

Обявление № 6. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Георги Антовъ, Руса Николова и Борисъ Христовъ да се считатъ невалидни. Издаденъ е дубликатъ.

с. Голѣмо Селски, 18 октомврий 1941 год.

1—170—1

Енор. свещеникъ: *Дим. Мих. Геровъ.*

Обявление № 46. Люмила Бончева Дюлгера, изъ с. Червенъ, Русенско, е изгубила кръщелното си свидетелство. Да се счита невалидно. Издаденъ е преписъ.

с. Червенъ, 13 октомврий 1941 г.

1—180—1

Енор. свещеникъ: *Дим. Гичевъ.*

Църковно настоятелство при храма „Св. Царь Борисъ“ — с. Стрелци, Пловдивско.

Обявление № 10. Църковното настоятелство обявява, че на 10 ноемврий т. г. ще се произведе търгъ чрезъ явно наддаване за продаване на 10 кжса църковни ниви въ землището на с. Стрелци, а именно:

1. Нива отъ 8'4 дек. мѣстн. „Таушанъ тепе“
2. Нива отъ 2'6 дек. въ сжщата мѣстностъ.
3. Нива отъ 4'4 дек. въ мѣстн. „Доленъ данлъкъ“
4. Нива отъ 3'7 дек. мѣстн. „Тозла кая“.
5. Нива отъ 2'5 дек. мѣстн. „Меше кория“
6. Нива отъ 5 дек. мѣстн. „Кара билюка“.
7. Нива отъ 4'8 дек. мѣстн. „Бозалкъ търла“.
8. Нива отъ 3'1 дек. сжщата мѣстностъ.
9. Нива отъ 2'5 дек. мѣстн. „Друма“.
10. Нива отъ 0'5 дек. мѣстн. „Доленъ данлъкъ“.

Търгътъ ще се произведе въ църковната канцелария въ с. Стрелци отъ 14 до 16 часа.

Поемнитѣ условия сж изложени въ канцеларията на църковното настоятелство с. Стрелци.

с. Стрелци, 17. X. 1941 г.

1—181—1

Отъ Църковното настоятелство.